

rūtu

modol vāci kiyval goṣṭi

id kalit ropo tanvaṅṅ kāryaṅṅ pūri kiyan sāṭi, yūdulke āyva yūdulk āyur vūrkun gir bagavantal bahan vāḍakam kīntoro iṛayēl jātitur kari kiyana injer id rūtu inval pustaknaga lihi kīsi manta. rūtu inval veylo mōyab dēsna ānd, iṛayēl dēsna āyo. pōsaṭi veylo āta ad nayomina cokoṭ-vāyūṭ sūḍan sāṭi rūtu tanva parjatun suṭi kīsi, iṛayēl dēsnaṅ vānta. iṛayēl dēsnaṅ dāvid rājal ani vōnur totturkun id rūtu bahan aval āsi niltayo, id katataga lihi kīsi manta.

id katatun vāci kiyan mune id goṣṭi kari kīmṭ

tole iṛayēl dēsnaṅ yūda jātitun ropo undi niyam matta. batal itteke kuṭumbataga ivir markmanji ḍagur mari marmiṅṅ āsi mārteke, sērṇḍu taṅgen tuṅgsi, tādana āstitun poro adikār vāle āntor. uṇḍe vūrkun mari-miyaḍ jalma āteke, ad āsti markna ānta. undi mōka vorore manji mārteke, ad āsti karumnor pālevāṇḍan ānta. bōrte vōna kuṭumbatal uṇḍe gir pisi mandantero, vūr samdira cokoṭ-vāyūṭ sūḍval jimeḍāri vōr pālevāṇḍan poro mandanta.

id pustaknal karivalik goṣṭiṅ

bagavantanaṅ icaṅṅ nama parur ahan pūre māyval.

barosate pisvalir hindal bagavantal tanvaṅṅ kāryaṅṅ pūri kiyval.

dusrurkun madat kiyvaḍun hindal, kuṭumbamun poro, sōptalir poro barosa irvaḍun hindal, vūra pisval tarika māryusi, bagavantal vūrkun ānand siyval.

bagavantana cokoṭ-pān sirip yūdulkun sāṭine āyo bati samdi jātinur sāṭi manta.

bagavantal jagduniyata parjatun cokoṭ sūḍval ani vūra pisvaḍun ropo tanvaṅṅ kāryaṅṅ pūri kiyval āndur.

baga batal manta

yelimelekna kuṭumbataga vele duksa vāyval 1:1-5

nayomi betlehem caharte malsi sonval 1:6-18

nayomi ani rūtu betlehem caharte yevval 1:19-22

bōyajna polamnaga rūtu sarva perval 2:1-7

bōyaju rūtun poro daya tohval 2:8-13

bōyaju duparita nehli tinle rūtun kēyval 2:14-16
 bōyajun bārete nayomi kēnjval 2:17-23
 nayomi rūtun saṅga batal bahan kiyana injer vehval 3:1-5
 rūtu bōyajun bēṭe māyle sonval 3:6-15
 rūtu kaḍatal nayominaga malsi sonval 3:16-18
 bōyaj ani uṇḍe voror pālevāṇḍal 4:1-12
 rūtu marin jalma siyval 4:13-17
 rūtu ani bōyajna vēli 4:18-22

yelimelekna kuṭumbataga vele duksa vāyval

1 nāy vehvalir adikārir rāj tākusval
 gaṭkate* iṛayēl dēsne karu arta.
 te yūda yēriyata betlehem cahartal
 voror māynal tanva bāykon ani
 ivir markun piysi, mōyab dēsne
 pisle sottor. ²vōr māynana porol
 yelimelek. vōna bāykona porol
 nayomi.* ivir marknaṅ porolk
 mahalon ani kiliyon. vūr yūda
 yēriyata betlehem caharte manval
 yepratiyulk inval sagater āndir. vūr
 mōyab dēsne sonji, aga piser matter.

³ahan piser maneke, nayominor
 māḍso yelimelek mārter. te rāṇḍe
 veylo nayomi ani tānur ivir marke
 meysi matter. ⁴⁻⁵vūr mark mōyab
 dēsnaṅ pēkin tuṅgter. av pēkiknal
 undita porol vōrpal, undundita porol
 rūtu. ahan kami jāda daha sālka āta
 peje mahalon ani kiliyon gir mārter. te

nayomi māḍso ani mark selva pōsaṭi
 veylo āta.

nayomi betlehem caharte malsi sonval

⁶⁻⁷ahan mōyab dēsnaṅ piser
 maneke nayomi, “tanva dēsnaṅ
 paṇṭaṅ muktari paṇḍnal bagavantal
 tanva parjatun āsirvād sīsī, pir
 vāyustor*” injer kēnjta. aden sāṭi
 nayomi ani tānaṅ kōryak agaṭal
 yūda yēriyata sonle tayar āsī, sariy
 pesitaṅ.

⁸bati ahan sonjer maneke, nayomi
 kōryakun tōḍo, “miraṭ mī seḍmite
 malsi soṇṭ.* sātur nā markun poro ani
 nā poro mīva māriyo ad permatun
 tohtiṭ. ahne bagavantal mī poro gir
 tanva māriyo ad permatun tohir.
⁹bagavantal mīkun āsirvād sīsī, miraṭ
 uṇḍe undi jōka marminṅ āsī, mīkun
 rōn-racca sīnur” injer kōryakun
 kalita.* ¹⁰aske raṇḍute kōryak jōrte

* **1:1** iṛayēl dēsnaṅ rājan nēmi kiyvak modol — * **1:2** nayomi itteke kusite ani ānandne
 manval veylo injer artam * **1:6-7** tanva dēsnaṅ sāṭi bagavantal kāneta intajam kītor
 * **1:8** tanva beyena rōn sonji uṇḍe marminṅ āyavaco inval artam * **1:9** kalival selete
 mukka burval

āḍser, “nī saṅgane nī lōkurga vāntom” ittaṅ.

¹¹ bati nayomi, “nā kōryakniṭ! mirat nā saṅga bāri vāntiṭ? mī seḍmite malsi soṇṭ. mīkun tuṅgle, uṇḍe nā pīṭe mark puṭanir intiṭ ki batal? ¹²⁻¹³ nā kōryakniṭ! mī seḍmite malsi soṇṭ. nana uṇḍe voron tuṅga paronacor mātarina āton. undi mōka nākun barosa manta injer nēṇḍ bōne tuṅgsi, ivir markun jalma sīkater, vūr ḍaguk ānal vēri, vūr sāṭi mirat manda parkiṭ ki batal? nā kōryakniṭ! manda parviṭ. bagavantal nākun bayman ātor, aden sāṭine mīkun lākta duksat ter nākun adik duksa lākta” injer aven tōḍo vehta.

¹⁴ ad kēnci uṇḍe adik āḍtaṅ. ad vakatne vōrpāl pōraḍun kalisi, tanva seḍmite sonle pesita. bati rūtu pōraḍun urngi kīsi, matta.

¹⁵ te nayomi, “icula! nīva sēriyaḍ tanva parjataga tanva pēndaga malsi sonjer manta. nime gir tān saṅga son” injer vehta.

¹⁶ bati rūtu, “nā pejey vāyma, suṭi kīsi son’ injer nākun julma kiyma. nime бага dāki aga vānton, nime бага mandki aga mandanton, nī

lōkure nā lōkur, nī bagavantale nā bagavantal. ¹⁷ nime бага sāki aga nana gir sāka ani agane nākun māti kīnir. maran tapsi dusro batay nihgaṭal nākun pāki kiyarte, bagavantal nākun bey ḍagur siksasiyir” injer itta. ¹⁸ id goṣṭi kēnci, tanva saṅga vāyle, rūtuna man mārita injer nayomi samje māsi, ad goṣṭi bārete julma kiyvakne dab matta.

nayomi ani rūtu betlehem caharte yevval

¹⁹ ahan av raṇḍ tākser betlehem caharte yevtaṅ. yevta peje, ad cahartur samdire aven sūḍsi, gul kusi āter. veylok aveknaga vāsi, “id nayomi ānd ki?” injer undit undi pūsi kītaṅ.

²⁰ te nayomi “hō nayominay āndun. bati nākun nayomi injer kēymaṭ. bāriteke vōr sarvasaktivantal bagavantal nākun bey duksa sītor. aden sāṭi nākun nayomi* invaḍun badli mārā* iṇṭu. ²¹ nan iḡeṭal soneke, gan-gōtne sottōn.* bati iṅke bagavantal nākun pōsaṭin dāt malusi tattor.* mirat nākun nayomi injer bāri kēyantiṭ?

* 1:20 nayomi itteke kusite ani ānandne manval veylo injer artam * 1:20 mārā itteke duksate manval veylo injer artam. * 1:21 selete “iḡeṭal soneke nahga samdiy matta” injer manta. * 1:21 selete “nākun batay selvakne malusi tattor” injer manta.

maha saktivantal bagavantal nākun bayman āsi, bey duksa sītor” injer vehta.

²² ahan nayomi ani mōyab dēsna tanva kōriyaḍ rūtu, mīre māsi vanjina paṇṭa koyval kālam modol āneke, betlehem caharte yevtaṅ.

bōyajna polamnaga rūtu sarva perval

2 nayominor māḍso yelimelekna kāndāntor ḍagur danevantall pālevāṇḍal mattor. vōna porol bōyaju. ² nayomin saṅga mōyabna rūtu, “nākun polamnaga sarva perle sonda sīm āti.* polamnaga paṇṭa koyusval kārobāri bōre nā poro daya tohci sarva perle vopanurte, aga sarva peranton” injer pūsi kīta. aske nayomi, “nā kōryaḍi son” injer vopta. ³ te rūtu undi polamnaga sonji, aga manval kārobārin “id polamnaga sarva perkey?” injer pūsi kīta. ani būytalir koyneke suṭi kītātun pejey-pejey perser matta. tana perser manval polam yelimelekna kāndāntor bōyaj inval cuṭamna ānd inval tān ṭāva sele matta.

⁴ bōyaju betlehemnal polamnaga vāsi, būytalir saṅga, “bagavantal mī tōḍo manir” ittor. te vūr malsi “bagavantal nīkun āsirvād siyir” itter. ⁵ aske bōyaj būytaliror kārobārin saṅga, “ad bad ḍiya ānd?” injer pūsi kītor. ⁶ te vōr kārobāri, “nayomin

saṅga vāta, ad mōyab dēsna ḍiya ānd. ⁷ ‘būytalir pejey sarva pera sīm’ injer nākun pūsi kīta. te ‘pera’ injer vehton. te sakedalte inke vēri, perseren manta. bati gaṭkamen mātram guḍsetaga sonji āram yēcci vāta” injer bōyajun vehtor.

bōyaju rūtun poro daya tohval

⁸ aske bōyaju rūtun saṅga, “bāyi nā goṣṭi kēnja, id nā polamun suṭi kīsi, dusrona polamnaga sonma. igen nāvaṅ būytekun karum sarva perser man. ⁹ vūr būytalir bagate paṇṭa koyser mandantero, vūr pejeyen sarva perser man. vūr ḍiyurkun bōre nīkun nōyusva injer hukum sīton. nīkun yēr vaṭka vasteke, būytalir cēndi kīsi irtaṅ buḍḍinaga sonji, yēr un” injer vehtor. ¹⁰⁻¹¹ aske rūtu bōyajun poro vele mānde mur-ṭoṅgraṅ koṭsi būḍ sūḍser, “nanate dusro dēsnona āndun. bati nā bārete batal kari kīsi, nā poro daya tohcer manti?” injer gul āsi, bōyajun pūsi kīta. te bōyaju, “nī māḍso mārta peje, nime nīva pōraḍun kīta cākoratun bārete nākun samdo voḍki āta. nime nīva kuṭumbatun ani nīva dēsun suṭi kīsi, iden mune voḍki sele matter vūr parjataga pisle vāti. ¹² bagavantal nime kīta aden malsi āsirvādna paṇḍi sīnur. iḡrayēlknor bagavantanaṅ mārelkun

* **2:2** musaparir āyi, rāṇḍe veylok āyi, pōsaṭir āyi seleke uṇḍe dusrur bōre garib lōkur āyi, koyneke vahukne tūrta sarva pera vaco injer hebriyulkna niyamnaga lihi kīsi manta.

būḍ volsi bace māyle vāti. vōre nīkun ḍagur inam sīnur” injer vehtor. ¹³ te rūtu, “mālka, nan nīvaṅ būyteknaḡa undita āyvek gir nā poro daya tohci, nā saṅga cokoṭe vaḍkti. nīva daya nā poro mani” injer itta.

bōyaju duparita nehli tinle rūtun kēyval

¹⁴ duparita yēlate, “nime ige vāsi, icur sārī yēcci kusiḍe tin” injer bōyaj tān saṅga vehtor. te būyталir karum nehli tinle utta. aske bōyaju tān poheṅ sītor. te tindanaccor tinji icuṅsi meyusta. ¹⁵ ani sarva perle tētta. aske bōyaj būyталir saṅga, “rūtun saḍin karum gire pera sīmṭu. bōre tān āpusmaṭ. ¹⁶ sarva pernal tān sāṭi muṭinagaṭal icuk-icuk tuhcer soṇṭ. tān bōre rāṅḡ siymaṭ” injer būyталirkun hukum sītor.

bōyajun bārete nayomi kēnjval

¹⁷ te rūtu nulpe vēri ad polamnagan vanjina sarva perta ani aven kohkta. te av lage undi bīvḍamen ātaṅḡ. ¹⁸ av vanjiṅ piysi, rūtu betlehem caharte manval rōn vāta. aske ātihare nayomi sūḍta. te tana peṭimen tineke meyusi tattaṅḡ av poheṅ ātiharena sīta. ¹⁹ aske ātihare, “nēṇḍ nime бага kām kīti? bōna polamnaga sarva perti?” injer pūsi kīta. “nī poro daya tohvan bagavantal āsirvād siyir” injer itta. te rūtu, “ad polamnor mālkana porol bōyaju bere” injer

vehta. ²⁰ aske nayomi, “vōr bōyaj mākun karumnore pālevāṇḍal āndur. pisi matturk ani sāturk gir vōr madat kīser mantor. mākun gir cokoṭ-vāyuṭ sūḍvalirgaṭal voror āndur. māriyo ad perma tohval vōr māynan bagavantal āsirvād siyir” injer kōryaḍun saṅga vehta. ²¹ aske mōyab dēsna rūtu, “acore āyva, nā saṅga ‘tanva paṇṭa samdo koysi mārнал vēri tanvur kām kiyvalir barobar sarva perle vara’ injer vehtor” itta. ²² te nayomi, “nā kōryaḍi, vōnaṅḡe būytekun karum sarva perser man. dusrona polamnaga sonma. undi mōka dākite bōre nīkun taklib sīnir” injer kōryaḍun vehta. ²³ te rūtu vanjina paṇṭa koyval kālamnal te gohkna paṇṭa koysi mārнал vēri, bōyajnaṅ būytekun saṅga sarva perser ātiharena rōn piser matta.

nayomi rūtun saṅga batal bahan kiyaṅa injer vehval

3 undi diya nayomi rūtun saṅga, “nā kōryaḍi, nīkun voror māḍso matteke, nīva cokoṭ-vāyuṭ samdo sūḍsi yētnur. iden bārete nana tapvak batal ter kiya lāgar. ² bōnaṅ būytekun pejeyen nime sarva pertiyo vōr bōyaju mākun karumnor pālevāṇḍal āndur. icula! nēṭa rātun kaḍataga gohk kohkusi tuḍusantor. ³ nime yēr tuṅsi, gama gama gāḍi siyval niy (seṇṭ) sōksi, nihga manvaliknagaṭal cokoṭna kapḍi

pōṇḍsi, kaḍataga son. vōr tinal unal vēri vōn disvak man. ⁴vōr бага мiṇḍantoro ad dihante sūḍsi, vōn karum sonji, vōnaṅ astur kālka dupaṭi terisi kālvaḍa mīṇḍa. nime batal kiyanayo vōr vehantor” injer itta.

⁵te rūtu, “miraṭ vehta tīr kīnton” injer ātiharen javab sīta.

rūtu bōyajun bēṭe māyle sonval

⁶rūtu kaḍataga sonji, ātihare vehta tīr samdo kīta.

⁷bōyaju peṭimen tinji, ānandne ad rāsita handa bāj sonji, mīṇḍtor. aske rūtu nehāre sonji, vōnaṅ astur kālka poroḍa dupaṭi terisi agane mīṇḍta. ⁸naḍḍum narka jōpne miḍuṅneke kudurkne āsi tēttor ani tanvaṅ astur kālka karum undi veylo mīṇḍsi manval kari kītor. ⁹ani, “nime badeni āndi?” injer bōyaj pūsi kītor. te “mālka! nana rūtuna āndun. nime nākun karumnor pālevāṇḍani āndi ani nāva cokoṭ-vāyuṭ sūḍval jīmedāri nī poro manta. aden sāṭi nīva dupaṭi, nā poro jarasi muca”^{*} injer itta.

¹⁰te bōyaju, “bāyi, bagavantāl nīkun āsirvād siyir. nime pahje itteke garibe āyi danevantale āyi ḍiyon sūḍsi, tuṅga parndi. bati nime ahan kiymaki. nime nayomina kuṭumbat

poro modol tohta dayatunter adik nīva māriyo ad permatun tohcer manti. ¹¹aden sāṭi bāyi nime verima. nime itta ad samdo kīnton. nime cokoṭna gun-gān vāle pēḍini āndi injer samdirkun ṭāvaye. ¹²nana karumnor pālevāṇḍana inval karale ānd ani nīkun cokoṭ-vāyuṭ sūḍvana āndun. bati nākun ter karumnor uṇḍe voror mantor. ¹³id rātun nime igen man. nīva jīmedāri yētantor batalo sakren vōn pūsi kīsi, kari kīnton. undi mōka vōr jīmedāri yēṭveke, nanay nīva jīmedāri yētanton injer jīva vāle yehōva bagavantana poroḍe voṭ vāṭsi vehcer manton. uḍe mānal vērite, igene narma” injer vehtor. ¹⁴te ad vōna kālvaḍay narumta. voron voror voḍke māyvak jur-jur sikaṭi maneken tēṭta. aske bōyaju, “nime kaḍataga vāta goṣṭi bōne vehma” injer rūtun saṅga ittor. ¹⁵ani “nīva koṅgu tāra” ittor. ahan ineken ad tārtā. te bōyaj sārūṅ adliṅ vanjiṅ kahci gaṭi dohci, tōcustor. aske rūtu caharte malsi sotta.*

rūtu kaḍatal nayominaga malsi sonval

¹⁶tanva ātiharena rōn yevta peje rūtun, “nā kōryaḍi, nime sotta kām batal āta?” injer nayomi pūsi kīta. aske rūtu, tanakun bōyaj batal bahan kīka

^{*} **3:9** cokoṭ-vāyuṭ sūḍval jīmedāri yēṭton injer samdirkun tohan sāṭi, yūda jāṭiter marmiṅ āneke, novral novrin ihne dupaṭi mucusīntor. **3:15** selete “aske bōyaj malsi caharte sottor” injer manta.

injer vehtor ad samdo vehta. ¹⁷“ade āyva vōr, ‘rikam keykne ātiaharena rōn sonma’ inji, sārūṅ adliṅ vanjiṅ sītor” injer gir vehta.

¹⁸aske nayomi, “nā kōryaḍi, batal bahan jargantayo kare mānal vēri dīra. id gosti nēṇḍu tivusnal vēri, vōr bōyaj gap-cuk manor” injer rūtun vehta.

bōyaj ani uṇḍe voror pālevāṇḍal

4 ad vakatne bōyaju caharta pāṭakun karum manval parja udval jāgataḡa uttor. tana vehci mattor vōr cokoṭ-vāyuṭ sūḍval pālevāṇḍal vāser maneke, “dāda! ige vāsi uda” ittor. te aga sonji uttor. ²vōr utta peje bōyaju ad cahartur daha jank ḍaguk veḍilkun gir kēyustor. te vūr vāsi aga utter. ³aske bōyaj vōr pālevāṇḍan saṅga, “mā pālevāṇḍal yelimelekna veylo nayomi mōyab dēsnaḡ malsi vāta. ad nayomi iṅke, ‘tanvor māḍso yelimelekna bomi vomka’ injer manta. ⁴iden bārete nīkun gir voḍki arusana injer vicar kīton. ige ucci manvalir veḍilkun mune ani vīr samḍir mune id bomitun yētkā indkite, yēta. undi mōka yēton indkite, nākun vecha. ad bomitun yēṭval hak nī pejey nākune manta” injer vehtor. te vōr pālevāṇḍal, “nanay yētanṭon” ittor.

⁵aske bōyaju pālevāṇḍan saṅga, “nayominagaṭal ad bomi yētan nēṭi,

sātor vōr mahalonta bāyko mōyab dēsna rūtun gir nimey tuṅga lāgar. bāriteke ad jāyjatun poro sātor vōna porol rāki kiya lāgar” injer vehtor.

⁶ad kēnci, vōr pālevāṇḍal, “ahan behete, nana yēta paron. bāriteke nā tōḍo puḍtur markna poroḍe ad āya paro. aden sāṭi nā badli nimey ad bomita īsatun yēta” injer vehtor.

⁷tole iṅrayēl jātitaga cuṭal-band tamva tama jāyjatun yētneke āyi, vomneke āyi, voror tanva cepul teṇḍsi uṇḍe voron siyana. vomta yēttata pūri kiyan sāṭi ītal rivaj tākser matta. ⁸aden sāṭi vōr pālevāṇḍal, “nimey ad bomitun yēta” inji, tanva cepul teṇḍsi bōyajun sītor. ⁹aske bōyaj ḍaguk veḍilkun mune ani aga manvalir samḍir saṅga, “nēṇḍ mirāṭe gava mantiṭ. yelimelekna, kiliyonta ani mahalonta samdo jāyjatun nayomina keyḍal yēṭton. ¹⁰sātor vōna poroḍe jāyjat rāki kiyan sāṭi, vōna porol kuṭumbataga ani caharta janoba lekatal pāsi vāṭvak manle, nana mahalonta bāyko mōyab dēsna rūtun saṅga pāṭ ānton. id samdotun nēṇḍ mirāṭe gava mantiṭ” injer vehtor.

¹¹⁻¹²ad kēnci aga ucci manvalir veḍilk ani ad pāṭaknaga nilsi manvalir parja, “hō! hō! mamote gava mantom. bagavantal yākobnaṅ* bāykok rāhel ani lēyan āsirvād sītape, nīva rōn vāta veylon gir vele mari-miyaḍ

* 4:11-12 bagavantal yākobna poroḍun badli kīsi iṅrayēl injer irtor.

āyan lāsi āsirvād siyir. yepratiyulkna sagaturgaṭal dan-davlatne baḍe māsi betlehem cahartaga cokoṭna porol kamay kīnir. bagavantal id ḍiya pēḍin hindal nīkun siyval santān, tāmaru ani yūdanor mari peresuna* kuṭumbat dāt baḍe māyir” injer itter.

rūtu marin jalma siyval

¹³te bōyaju rūtun saṅga pāṭ āsi, tanva rōn vōtor. tān saṅga maneke, bagavantal tān āsirvād sītor. te ad pīṭe manji, marin jalma sīta. ¹⁴⁻¹⁵aske veylok nayomin saṅga, “nīva kōriyaḍ nīkun yēḍvir markun ter adik mayate sūḍanta. bagavantane ḍagur-pān vāyi bāriteke nīkun taṅgmarin sītor ani vōr nīva mātari-pānda jimedāri yētanur. vōr moḍḍal pūro ijrāyēl dēsnaḡa cokoṭna porol kamay kiyir. vōr moḍḍal nīkun ānand sīnur ani mātari pānde pōsi

kīnur” injer ittaṅg. ¹⁶aske nayomi vōr moḍḍan kōrate yēcci, vōn markiṅg kīser matta.

¹⁷ājubāju manvalik veylok, “vōr moḍḍal nayomin sāṭi puḍtor” inji, vōn obedu* inval porol dostaṅg. vōr obedu yesayin miytor. yessayi dāvid rājan miytor.

rūtu ani bōyajna vēli

¹⁸id peresuna kāndānta vēli: hesrōn peresna kāndāntor.

¹⁹rāmu hesrōnta kāndāntor. amminadābu rāmuna kāndāntor.

²⁰nayasōn amminadābna kāndāntor.

salmān nayasōnda kāndāntor.

²¹bōyaj salmānta kāndator. obed bōyajna kāndator.

²²yessayi obedna kāndator. dāvid yesayina kāndator.

* **4:11-12** peresu yūdanur marknagaṭal voror āndur ani yākobnor taṅgmari āndur. vōr maḍanor mari āyor bati vōna kuṭumba samdir tādal-tamukun ter adik baḍe māta. bōyajnur totturgaṭal peresu voror āndur. * **4:17** obedu itteke sēva kiyval injer artam